

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ**

Αθήνα 2/5/2011

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΓΙΑ ΤΟ Κ ΥΠ. Παιδείας
Μ. ΚΑΡΧΙΝΑ

**Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΒΕΒΑΙΟ ΜΕΛΛΟΝ**

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ
ΣΥΝ. ΣΥΜΦΕΡΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΤΕΒ

Η δημοσιοποίηση του σχεδίου για το «Νέο Λύκειο» αποτέλεσε δυσάρεστη έκπληξη για την κοινότητα των Βιοεπιστημόνων, αφού με αυτό η διδασκαλία της Βιολογίας ΤΥΠΙΚΑ αλλά και ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ υποβαθμίζεται.

Συνολική θεώρηση του σχεδίου για το Νέο Λύκειο.

Ο στόχος της αναβάθμισης του Λυκείου δεν μπορεί παρά να βρίσκει σύμφωνη όλη την εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα αλλά και την κοινωνία. Πιστεύουμε όμως, ότι ο τρόπος, η μεθόδευση, τα χρονικά πλαίσια αλλά και το ίδιο το σχέδιο που κατατέθηκε δεν εξυπηρετεί τα προσδοκώμενα. Η επιλογή της έντονης και πρόωρης εξειδίκευσης των μαθητών, σε βάρος της ολοκληρωμένης και σφαιρικής τους μόρφωσης, μας βρίσκει αντίθετους. Ο στόχος ενός Λυκείου που απλά «προετοιμάζει» τα παιδιά για την είσοδό τους στα ΑΕΙ και ΤΕΙ σε βάρος του επιστημονικού τους εγγραμματισμού, καταργεί την εκπαιδευτική και παιδαγωγική του αυτοτέλεια. Τα επιμέρους μαθήματα και διδακτικά αντικείμενα θα κρίνονται και θα αξιολογούνται με βάση την «ζήτηση» που έχουν από τις αντίστοιχες Σχολές και η εκπαίδευση προσαρμόζεται και κατευθύνεται σε ό,τι αυτές προσπαθούν. Επιπλέον, είναι σαφές ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση και επέκταση της παραπαιδείας, κάτι που, υποτίθεται, ότι προσπαθεί να μειώσει. Δεν είμαστε καταρχήν αρνητικοί σε μια προοδευτική και λελογισμένη εξειδίκευση. Η βασική προϋπόθεση όμως είναι να έχουν αποκτήσει όλοι οι μαθητές βασικές γνώσεις, που θα τους επιτρέψουν να αναπτύξουν ολοκληρωμένα την ταυτότητα ενός κριτικού και ενεργού πολίτη, αλλά και να επιλέξουν με ωριμότητα την παραπέρα επαγγελματική τους εξέλιξη. Αυτές οι βασικές γνώσεις δεν μπορεί και δεν πρέπει να σταματούν στην Γ' Γυμνασίου, αλλά πρέπει να συνεχίζονται στο Λύκειο. Παράλληλα μπορεί να αναπτύσσεται από την Β τάξη μια μερική εξειδίκευση η οποία θα ολοκληρώνεται στην τελευταία τάξη. Μια τέτοια θεώρηση προϋποθέτει την επιστημονική τεκμηρίωση και τον κοινωνικό διάλογο, ενώ θα πρέπει να συνοδεύεται από τις απαραίτητες υποδομές. Αντ' αυτού προτείνεται μια απόλυτη εξειδίκευση από την Β' Λυκείου με πρόχειρη συρραφή, κατάργηση ή τεχνητή συγχώνευση μαθημάτων, χωρίς καμία επιστημονική τεκμηρίωση. Επομένως το σχέδιο παρουσιάζει συνολικά έλλειψη μακροπρόθεσμου, ολοκληρωμένου και στοχευμένου σχεδιασμού.

Η διδασκαλία της Βιολογίας ΤΥΠΙΚΑ αλλά και ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ υποβαθμίζεται. Στο σημερινό Γενικό Λύκειο η Βιολογία διδάσκεται:

- 1 ώρα υποχρεωτικά σε όλους τους μαθητές στην Β Λυκείου και,
- 1 ώρα υποχρεωτικά σε όλους τους μαθητές στην Γ Λυκείου.

Επιπρόσθετα διδάσκεται 2 ώρες ως υποχρεωτικό μάθημα Θετικής Κατεύθυνσης στην Γ Λυκείου. Τέλος διδάσκεται 2 ώρες ως μάθημα επιλογής στην Β Λυκείου.

ΠΑΒ

5434

10 ΜΑΙ. 2011

Σε αυτό το πλαίσιο η διδασκαλία της Βιολογίας παρουσιάζει κενά (έλλειψη Βιολογίας στην Α Λυκείου) αλλά και έλλειψη επαρκούς διδακτικού χρόνου. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι αποτελεί αποκλειστικά μονόωρο μάθημα στην Γενική Παιδεία, όταν όλοι οι εκπαιδευτικοί και επιστημονικοί φορείς αλλά και το ΥΠΔΒΜΘ έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους στην ύπαρξη μονόωρων μαθημάτων.

Επανειλημμένα είχαμε εκφράσει την αντίθεσή μας για την αποσπασματικότητα και την ανεπάρκεια της βιολογικής παιδείας και είχαμε καταθέσει σαφείς και τεκμηριωμένες προτάσεις για τις ενότητες που είναι απαραίτητες να διδάσκονται στους μαθητές της λυκειακής βαθμίδας με βάση τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.

Στο προτεινόμενο σχέδιο η Βιολογία θα διδάσκεται:

- 1 ώρα στην Α λυκείου στα πλαίσια του 6ωρου μαθήματος των Φυσικών Επιστημών
- 2 ώρες στην Β Λυκείου στους μαθητές της Α κατεύθυνσης (θετικής) και αυτό, ως επιλεγόμενο μάθημα, εναλλακτικά με την Πληροφορική.
- 4 ώρες στην Γ Λυκείου, μόνο στους μαθητές της Α κατεύθυνσης (θετικής), επίσης ως επιλεγόμενο μάθημα, εναλλακτικά με την Πληροφορική.

Όπως εύκολα φαίνεται από το σχέδιο, η Βιολογία αποτελεί την μόνη από τις Επιστήμες της Φύσης (Φυσικές Επιστήμες) που δεν είναι υποχρεωτικά διδασκόμενη, ούτε καν στη Α Κατεύθυνση. Η μόνη για την οποία προτείνεται η διδασκαλία της εναλλακτικά με άλλο αντικείμενο, συγκεκριμένα την Πληροφορική. Ενώ δηλαδή, διατίθεται επαρκής χρόνος για την υποχρεωτική διδασκαλία των υπόλοιπων θεματικών ενοτήτων της κατεύθυνσης (6 και 7 ώρες Μαθηματικά, 4 και 5 ώρες Φυσική, 3 και 4 ώρες Χημεία) για την Βιολογία διατίθεται λιγότερος και, το κυριότερο, μη υποχρεωτικός χρόνος.

Δεν μπορούμε να βρούμε οποιοδήποτε παιδαγωγικό και επιστημονικό επιχείρημα σε αυτή την πρόταση. Πως είναι δυνατόν να ερμηνευτεί η μονόωρη διδασκαλία της Βιολογίας στην Α Λυκείου κάτω από την «ομπρέλα» των Φυσικών επιστημών, ενώ πρόκειται στην πραγματικότητα για διακριτά αντικείμενα, διδασκόμενα από διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και ενώ έχει προηγηθεί η κατηγορηματική διαβεβαίωση της Υπουργού ότι καταργούνται τα μονόωρα μαθήματα;

Με ποιο σκεπτικό, ένας μαθητής, - ακόμα και της σχετικής κατεύθυνσης - μπορεί να μη διδαχθεί καθόλου Βιολογία στην Β' και Γ' Λυκείου, αλλά αντίθετα θα είναι υποχρεωμένος, από τα δεκάξι του, να έχει αποφασίσει ακόμα και την συγκεκριμένη σχολή που προτίθεται να ακολουθήσει προκειμένου να επιλέξει αν θα διδαχτεί Βιολογία ή Πληροφορική;

Η σαφής και κατηγορηματική υποτίμηση της βιολογικής παιδείας δεν μπορεί να εξηγηθεί παρά μόνο στη βάση συντεχνιακών πιέσεων που τελικά καταλήγει σε λανθασμένη πολιτική επιλογή.

Γιατί η διδασκαλία της Βιολογίας είναι απαραίτητη στο Λύκειο.

Η συγκεκριμένη υποβάθμιση έρχεται σε μια εποχή που:

- η βιωσιμότητα των κοινωνιών μας αλλά και του ανθρώπου γενικότερα, εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις ανακαλύψεις και τις εφαρμογές των Βιολογικών Επιστημών,
- η καθημερινότητα των πολιτών της Ελλάδας και του κόσμου καθορίζεται όλο και πιο έντονα από τα βιοτεχνολογικά επιτεύγματα,
- η αειφόρα διαχείριση του Περιβάλλοντος προβάλλει ως αδήριτη ανάγκη για το μέλλον μας,
- η υγεία του πληθυσμού εξαρτάται από τις νέες εφαρμογές της βιολογικής έρευνας.

Ποιος θα μπορεί να ενημερώσει στους εφήβους για τις λειτουργίες του σώματός τους ώστε να ευαισθητοποιηθούν στην εφαρμογή κανόνων και αρχών της Αγωγής Υγείας;

Ποιος θα τους δώσει τα εφόδια για να έχουν κριτική και υπεύθυνη στάση απέναντι στα νέα βιοτεχνολογικά επιτεύγματα που αλλάζουν ριζικά την ζωή τους; Ποιος θα τους εμπνεύσει την υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι στις περιβαλλοντικές προκλήσεις;

Η βιολογική παιδεία είναι για τον αυριανό πολίτη - και όχι μόνο για τον αυριανό επιστήμονα των Θετικών Επιστημών- απαραίτητη συνιστώσα της προσωπικής αλλά και της κοινωνικής του ολοκλήρωσης.

Η θέση των Βιολόγων εκπαιδευτικών στο Νέο Λύκειο

Η έντονη συρρίκνωση των Βιολογικών μαθημάτων πρακτικά εξοβελίζει τους Βιολόγους εκπαιδευτικούς από όλα τα Λύκεια. Σύμφωνα με τα δεδομένα του σχεδίου, ακόμα και στις μεγάλες σχολικές μονάδες οι Βιολόγοι δεν μπορούν να ανήκουν στο μόνιμο προσωπικό, να έχουν δηλαδή οργανική θέση. Για παράδειγμα σε ένα Λύκειο με 12 τμήματα (4 ανά τάξη) - που αποτελεί μια σχετικά μεγάλη μονάδα- δεν μπορεί να υπάρξει οργανική θέση για Βιολόγο, εφόσον οι υποχρεωτικές ώρες είναι μόνο 4 (η οργανική θέση υπολογίζεται μόνο με τις υποχρεωτικές ώρες). Το πρακτικό αποτέλεσμα θα είναι είτε ένας αναπληρωτής εκπαιδευτικός που θα αναγκάζεται να συμπληρώνει το ωράριό του περιφερόμενος σε 3 ή περισσότερα σχολεία είτε , ακόμα χειρότερα, να διδάσκονται τα βιολογικά αντικείμενα από συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων οι οποίοι, σε πολλές περιπτώσεις, δεν έχουν διδαχτεί καθόλου Βιολογία στις πανεπιστημιακές τους σπουδές. Μπορείτε εύκολα να συμπεράνετε το διδακτικό αποτέλεσμα θα έχει ένας εκπαιδευτικός που δεν ανήκει και δεν συμμετέχει στην ζωή του σχολείου ή, πολύ περισσότερο, ένας εκπαιδευτικός που αναγκάζεται, για να συμπληρώσει το ωράριό του, να διδάξει ένα αντικείμενο για το οποίο δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις.

Τι προτείνουμε

Η ΠΕΒ έχοντας πλήρη ευθύνη απέναντι, πρώτα από όλα, στην Επιστήμη που υπηρετεί αλλά και στους εκπαιδευτικούς που εκπροσωπεί, απαιτεί :

- Επαρκή διδασκαλία της Βιολογίας στην Α Λυκείου για όλους τους μαθητές στα πλαίσια δώρου μαθήματος.
- Ισότιμη αντιμετώπιση της Βιολογίας με τις υπόλοιπες επιστήμες στην Β και Γ Λυκείου με υποχρεωτική και επαρκή διδασκαλία της και στις δύο τάξεις.

Δηλώνουμε ότι θα εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια για να ενημερώσουμε και να κινητοποιήσουμε όλη την εκπαιδευτική και επιστημονική κοινότητα αλλά και την κοινωνία και θα αγωνιστούμε δυναμικά για να αποτρέψουμε την σημερινή απαξιωτική θέση που κατέχει στο προτεινόμενο σχέδιο.

Σας καλούμε, ως υπεύθυνοι και ενημερωμένοι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, να υποστηρίξετε τις προτάσεις μας μέσα και έξω από την Βουλή και να μην επιτρέψετε να αποβεί αναποτελεσματική μια ακόμα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Το ΔΣ της ΠΕΒ

Κοινή ανακοίνωση ΠΕΒ-ΠΕΚΑΠ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Κοινή ανακοίνωση για το Νέο Λύκειο

Η Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων (Π.Ε.Β.) και η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Πληροφορικής (Π.Ε.ΚΑ.Π.), εκφράζουν από κοινού την έντονη διαμαρτυρία τους για τη θέση που επιφυλάσσει στις δύο επιστήμες αιχμής, τη Βιολογία και την Πληροφορική, το σχέδιο για το «Νέο Λύκειο».

Σε μια εποχή που οι δύο αυτές επιστήμες βρίσκονται σε φάση συνεχούς και ραγδαίας ανάπτυξης τους, παράγοντας συνεχώς νέες γνώσεις και τεχνολογίες που αλλάζουν άρδην την καθημερινότητα του ανθρώπου με τις διευρυνόμενες εφαρμογές τους, η θέση τους στο προτεινόμενο Λυκειακό πρόγραμμα είναι υποβαθμισμένη.

Η «συνάθροιση» των δύο διδακτικών αντικειμένων σε ένα ζεύγος αλληλοαποκλειόμενων μαθημάτων στη Β' και στη Γ' Λυκείου της Α' κατεύθυνσης (Θετικής), είναι ένα τελείως αντιπαιδαγωγικό μέτρο. Οι μαθητές θα αναγκάζονται να επιλέξουν και **να διδαχθούν μόνο μία από τις δύο επιστήμες** και θα στερούνται έτσι τις βασικές και θεμελιώδεις γνώσεις που θα τους πρόσφερε και η διδασκαλία της άλλης.

Είναι επίσης έξω από κάθε δεοντολογία οι μαθητές μόλις τελειώνουν την Α' Λυκείου να καλούνται να επιλέξουν ουσιαστικά την ανώτατη σχολή που τους ενδιαφέρει, ώστε να πάρουν και το ανάλογο μάθημα και αυτό να συμβαίνει μόνο για αυτά τα διδακτικά αντικείμενα, ενώ όλα τα άλλα μαθήματα του Νέου Λυκείου θα έχουν, σωστά, διακριτή και μοναδική θέση.

Οι δύο Ενώσεις εκφράζουν την κοινή τους θέληση να αγωνιστούν δυναμικά και σε όλα τα επίπεδα, ώστε τα μαθήματα της Βιολογίας και της Πληροφορικής να βρουν τη θέση που τους αρμόζει στο Νέο Λύκειο, θέση που θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της εκπαίδευσης των μαθητών μας στη σύγχρονη κοινωνία.